

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)¹**

**РІЧНИЙ ТЕХНІЧНИЙ ЗВІТ
З ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА 2019 РІК**

1. Загальний огляд останніх досягнень в сфері патентно-інформаційної діяльності, що здійснюється Відомством

- Огляд концепції та планів, спрямованих на розвиток патентно-інформаційної діяльності, та очікувані строки їх реалізації

Основним документом, що визначав напрямки розвитку патентно-інформаційної діяльності у 2019 році, був План роботи Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності" (далі – Укрпатент), який включав стратегічні напрями "Патентно-інформаційне забезпечення у сфері інтелектуальної власності, забезпечення широкого доступу громадськості до інформації, пов'язаної з набуттям прав на об'єкти права інтелектуальної власності" та "Впровадження сучасних інформаційних технологій", які, зокрема, передбачають:

- всебічний розвиток основних напрямів інформаційного забезпечення у сфері інтелектуальної власності;
- удосконалення інформаційного забезпечення процедури експертизи заявок на об'єкти промислової власності (далі – ОПВ) в частині формування електронних інформаційних ресурсів Укрпатенту для проведення експертизи, забезпечення доступу до зарубіжних комерційних Інтернет-ресурсів, які містять мінімум документації РСТ;
- запровадження нової версії Міжнародної патентної класифікації у перекладі українською мовою, створення інформаційно-довідкової системи, яка забезпечує вільний доступ до неї громадськості через вебсайт Укрпатенту;
- уніфікацію процедури міжнародного обміну патентною документацією, який здійснюється з метою комплектування інформаційних ресурсів державної системи правової охорони інтелектуальної власності, з урахуванням тенденцій переходу відомств з питань інтелектуальної власності багатьох країн до представлення патентної інформації лише в Інтернеті;
- здійснення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення постійного безоплатного комплектування патентно-інформаційних ресурсів України поточною національною патентною документацією на електронних носіях;
- уніфікацію та гармонізацію патентної документації України з урахуванням світового досвіду та відповідно до міжнародних стандартів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) і чинного законодавства України;
- автоматизацію процесів діловодства за заявками та охоронними документами на ОПВ, а саме, розвиток технологічних автоматизованих систем діловодства за заявками та охоронними документами на ОПВ, автоматизація документообігу та забезпечення комплексної електронної обробки інформації;
- розробку та впровадження загальнодоступних інформаційних ресурсів для широкого кола користувачів;
- розвиток ІТ-інфраструктури;
- підвищення рівня безпеки інформаційної інфраструктури.

¹ Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2019 р. № 829 "Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади", з метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та відповідно до пунктів 9 і 9-1 статті 116 Конституції України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку) було перейменовано на Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки).

- Нові проєкти, що розпочаті або відновлені цього року у контексті концепції та планів, зазначених вище, – короткий опис: цілі, партнери, завдання

Згідно з плановими завданнями у 2019 році були розпочаті такі проєкти:

1. Проєкт зі створення онлайн-кабінету замовника послуг, що надаються Укрпатентом (далі – ОКЗП).

В ОКЗП реалізована наступна функціональність:

- формування замовлення та оплата послуг через мережу Інтернет;
- передача замовлень з персонального кабінету до фахівців Укрпатенту;
- розподіл завдань щодо надання послуг між відповідними підрозділами на виконання;
- отримання звітних матеріалів від виконавців;
- облік наданих послуг;
- ведення листування із замовниками послуг через мережу Інтернет з метою спрощення та підвищення оперативності процедур, пов'язаних з набуттям, та захистом прав на ОПВ.

Роботи з розробки пакетів програмного забезпечення ОКЗП завершені наприкінці 2019 року.

2. Проєкт зі створення спеціальної інформаційної системи доступу до актуальних даних, що пов'язані з розглядом заявок та веденням державних реєстрів охоронних документів на ОПВ (далі – СІС).

СІС забезпечує доступ через мережу Інтернет до відомостей про будь-який ОПВ в режимі максимально наближеному до реального часу. Пошуковий механізм системи, що має універсальний інтерфейс пошуку, забезпечує відкритий та авторизований доступ (з використанням кваліфікованого електронного підпису) до будь-якого документа електронного досьє об'єкта. В СІС реалізовано два пошукових механізми – простий та розширений. Для простого пошуку пошукова форма має спрощений вигляд. Розширений пошук має додатковий пошуковий інструментарій, за допомогою якого можна обмежити пошук за видом об'єкта промислової власності та правовим статусом. В залежності від обраного виду та правового статусу, можна обрати будь-який пошуковий параметр для пошуку.

Роботи з розробки пакетів програмного забезпечення СІС завершені у 2019 році.

3. Проєкт зі створення автоматизованої системи «Загальносистемні засоби створення та використання інформаційних реєстрів об'єктів інформаційної системи Укрпатенту» (далі – ЗВІОУ).

У рамках розробки цього проєкту реалізована множина функцій ведення та використання класифікаторів та реєстрів, які забезпечують однозначне класифікування та обліковування об'єктів у середовищі інформаційної системи Укрпатенту, створення сервісів для використання та ідентифікації об'єктів інформаційної системи Укрпатенту, створення засобів ведення організаційної структури Укрпатенту, забезпечення доступу до загальносистемних класифікацій будь-яких компонентів інформаційної системи Укрпатенту.

Роботи з розробки пакетів програмного забезпечення ЗВІОУ планується завершити у 2020 році.

Продовжувалось виконання наступних проєктів:

1. Роботи з удосконалення АС «Загальне діловодство» згідно з новими нормативно-правовими актами та з метою розширення сервісних функцій, які були розпочаті у 2018 році.

Результатом виконання робіт з удосконалення та доопрацювання АС «Загальне діловодство» у 2019 році є:

- підвищення швидкості доступу до файлів документів,

- спрощення адміністрування БД,
- можливість зберігати в БД файли документів надвеликих розмірів (>>2 Гб),
- зменшення витрат часу на процедури, що пов'язані з пошуком електронних документів у фонді,
- підвищення продуктивності виконання масових технологічних операцій (формування досьє об'єктів),
- підвищення зручності використання та спрощення сприйняття інформації (нові пошукові засоби);
- підвищення продуктивності АС «Загальне діловодство», покращення її ергономіки.

Роботи з удосконалення та доопрацювання АС «Загальне діловодство» завершені у 2019 році.

2. Створення спеціалізованої інформаційно-пошукової системи для забезпечення уніфікованого доступу експертів Укрпатенту до визначених внутрішніх та зовнішніх інформаційних джерел (далі – СППСЕ).

В рамках створення СППСЕ здійснено інтеграцію джерел електронних патентних документів (колекцій) в інформаційному сховищі для забезпечення високоефективних патентно-інформаційних пошуків експертами Укрпатенту при проведенні експертизи заявок на винаходи та/або корисні моделі. Сховище СППСЕ побудоване з урахуванням пошуку у великих масивах даних, обсяг яких сягає десятків мільйонів документів.

Зберігання файлів у сховищі організовано за країнами їх походження.

Структура файлових сховищ має бути оптимізована для швидкого пошуку файлів.

3. Роботи стосовно реінжинірингу процесів зберігання, пошуку і обробки даних.

У рамках реалізації проєкту виконані наступні завдання:

- реструктуризація бази даних та серверного програмного забезпечення;
- внесення змін до програмного коду клієнтських частин технологічних систем Укрпатенту;
- розробка та опис моделі інформаційної бази;
- розробка засобів моніторингу, контролю та реагування на виконання регламентних процедур системи зберігання, пошуку і обробки даних.

Результатом виконання проєкту є:

- підвищення продуктивності функціонування технологічних систем Укрпатенту;
- розширення функціональних можливостей технологічних систем Укрпатенту;
- підвищення об'єктивності процесів оцінки якості експертизи заявок.

- Основні сфери патентно-інформаційної діяльності та пов'язане з ними практичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), на яких була зосереджена увага минулого року

До основних видів інформаційної діяльності в сфері винаходів (корисних моделей) відноситься забезпечення інформаційних потреб експертизи заявок на винаходи (корисні моделі), у т.ч. формування баз даних для внутрішнього використання у закладі експертизи, публікація офіційних відомостей про заявки та видані патенти в бюлетені, забезпечення функціонування існуючих та створення нових інтерактивних баз даних і інформаційно-довідкових систем для інформаційного обслуговування широкого кола користувачів через мережу Інтернет. Публікація відомостей про винаходи (корисні моделі) здійснюється також на оптичних носіях.

Діловодство за заявками на винаходи (корисні моделі) здійснюється засобами АС "Винаходи", яка має повний функціонал обробки текстів та ведення діловодства на всіх стадіях від подання заявки до завершення експертизи та ведення Державного реєстру патентів України на винаходи та Державного реєстру патентів України на корисні моделі.

Для формування інформаційних масивів, що включаються до публікації в бюлетені "Промислова власність", використовується автоматизоване робоче місце редакційного відділу.

Практичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій забезпечувало підвищення ефективності патентно-інформаційної діяльності, зокрема в таких сферах:

- проведення науково-технічної експертизи заявок;
- технічне адміністрування державних реєстрів патентів України на винаходи і корисні моделі;
- проведення патентно-інформаційних пошуків;
- надання спектру патентно-інформаційних послуг широкому колу споживачів.

У 2019 році проведені заходи з оновлення комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання, програмного забезпечення, а також були здійснені заходи з оновлення апаратно-програмних засобів безпеки. Зокрема, у 2019 році введені в експлуатацію комутатори локальної мережі. Комутатори призначені для заміни ядра локальної мережі Укрпатента для збільшення її потужності та пропускної здатності до 40 Gb, а також для покращення відмовостійкості та високої готовності мережевого обладнання.

Проведені організаційно-технічні заходи щодо виведення з експлуатації морально застарілого обладнання та впровадження в експлуатацію нового комп'ютерного обладнання.

- Статистика: зміни в поданні заявок та видачі патентів порівняно з минулим роком; напрямки або галузі, що зазнають швидких змін порівняно з минулим роком

Винаходи

Подано заявок:

у 2018 році – 3 968, у 2019 році – 3 852, що на 2,9 % менше порівняно з попереднім роком.

Видано патентів:

у 2018 році – 2 469, у 2019 році – 2 255, що на 8,7 % менше порівняно з попереднім роком.

З 01.01.2019 по 31.12.2019 у рамках дослідних випробувань системи електронного подання заявок на ОПВ надійшло 596 заявок на винаходи (на 6,5% більше, ніж минулого року, 16,5% від загальної кількості заявок на винаходи).

У 2019 році порівняно з минулим роком значних змін зазнали наступні напрямки: «Напівпровідники» (+50,8), «Некласифіковані» (+48,8), «Мікроструктурні та нанотехнології» (+39,3), «Цифровий зв'язок» (-36,1), «Термічне виробництво та прилади» (-31,4), «Механічні деталі» (-27,1), «Оптика» (-26,8), «Телекомунікації» (+25,4), «Аналіз біологічних матеріалів» (-23,8), «Медична техніка» (-22,8), «Аудіо-відео техніка» (-22,5), «Основні способи зв'язку» (-21,1), «Контроль» (+20,2), «Харчова хімія» (-18,4), «Металорізальні верстати» (+17,9), «Двигуни, насоси, турбіни» (+14,9).

Корисні моделі

Подано заявок:

у 2018 році – 9 120, у 2019 році – 8 458, що на 7,3% менше порівняно з попереднім роком.

Видано патентів:

у 2018 році – 8 620, у 2019 році – 8 412, що на 2,4% менше порівняно з попереднім роком.

З 01.01.2019 по 31.12.2019 у рамках дослідних випробувань системи електронного подання заявок на ОПВ надійшло 722 заявки на корисні моделі (на 49,2 % більше ніж у 2018 році, 8,5 % від загальної кількості заявок на корисні моделі).

У 2019 році порівняно з минулим роком значних змін зазнали наступні напрямки:
 «Основні способи зв'язку» (-50,6%), «Некласифіковані» (+30,0%), «Інформаційні технології для управлінських цілей» (+30,0%), «Аудіо-відео техніка» (-29,1%), «Біотехнологія» (-25,5%), «Термічне виробництво та прилади» (-24,4%), «Механічні деталі» (-21,9%), «Інші спеціальні машини» (-20,6%), «Двигуни, насоси, турбіни» (+19,3%), «Будівництво» (-19,1%), «Металорізальні верстати» (-18,5%), «Цифровий зв'язок» (-18,4%), «Транспорт» (-15,5%), «Обчислювальна техніка» (+15,2%), «Інші споживчі товари» (+15,1%), «Меблі, ігри» (+13,1%), «Харчова хімія» (-10,9%), «Матеріали, металургія» (-10,2%).

- Інші питання та корисні посилання (URLs): річний звіт Відомства, сторінка новин, статистика, тощо

Річні звіти, Річні технічні звіти з патентно-інформаційної діяльності, статистична інформація Відомства:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics>

Новини Відомства з питань, які стосуються патентів:

<http://www.me.gov.ua/> (розділ "**Інтелектуальна власність**")

<https://ukrpatent.org>

Інформація щодо патентного законодавства:

<http://www.me.gov.ua/> (розділ "**Інтелектуальна власність**")

<https://ukrpatent.org/uk/articles/legislation-and-standards>

Інформація стосовно представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності:

<http://www.me.gov.ua/> (розділ "**Інтелектуальна власність**").

З 2017 року функціонує єдиний державний вебпортал відкритих даних (<https://data.gov.ua/>), через який надається доступ до наборів даних державних реєстрів об'єктів права інтелектуальної власності та Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Також для зручного вивантаження даних щодо об'єктів промислової власності у форматі JSON та подальшого формування власних баз даних, створено API СІС, що працює за протоколом HTTP. API СІС доступний за адресою: <https://sis.ukrpatent.org/api/v1/open-data/>.

2. Послуги та діяльність Відомства, пов'язані з патентною інформацією

- Інформація та підтримка, що надається Відомством заявникам щодо подання заявок на папері та/або електронного подання (роз'яснення, семінари тощо) – URLs

Інформація про різні процедури та джерела інформації про винаходи і корисні моделі для користувачів, зокрема, інформація щодо законодавства у сфері винаходів і корисних моделей, послуги та діяльність Відомства, пов'язані з інформацією в цій сфері, статистична інформація тощо публікується на вебсайтах Мінекономіки (<http://www.me.gov.ua/>) та Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/>).

Відомості про інформаційні послуги, у тому числі платні, які надаються Укрпатентом, зокрема відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності, публікуються на вебсайтах Укрпатенту та відділення (<http://iii.ua>).

Інформація для заявників щодо подання заявок на винаходи і корисні моделі представлена на сайтах Мінекономіки (<http://www.me.gov.ua/>) та Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/>).

Електронне подання заявок здійснюється через Систему подання електронних заявок (СПЕЗ). В системі реалізовано особистий кабінет заявника, через який надається доступ до усіх документів, що виникають в процесі взаємодії між закладом експертизи та заявником під час розгляду заявки.

Також електронне подання заявок та електронний обмін між закладом експертизи і заявниками може здійснюватися засобами системи електронної взаємодії (СЕВ ЗЕС).

Роз'яснення щодо роботи з системами, правила складання заявки, посібники для користувачів та нормативні документи наведені на вебсайті Укрпатенту за адресами:

<http://base.ukrpatent.org/efiling>;

<https://sev.ukrpatent.org/>

Підписання електронних документів здійснюється кваліфікованим електронним підписом. Інформація щодо отримання електронного цифрового підпису (кваліфікованого електронного підпису) знаходиться на сайті Укрпатенту у розділі "**Отримання електронних довірчих послуг**" за адресою:

https://ukrpatent.org/i_upload/file/Poriadok-nadannia-poslug-ЕСР-2017--.pdf

Для надання послуг (замовлення послуг, оплата послуг, передача замовлень з персонального кабінету до фахівців Укрпатенту, ведення листування із замовником послуг тощо), що надає Укрпатент, через мережу Інтернет, створений онлайн-кабінет замовника послуг (ОКЗП).

ОКЗП введений в експлуатацію у 2019 році.

Для забезпечення доступу широкого кола користувачів до інформаційних ресурсів Укрпатенту впроваджена спеціальна інформаційна система (СІС).

СІС введена в експлуатацію у 2019 році.

<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>

Доступ до онлайн-публікацій, що містять відомості про винаходи і корисні моделі, надається через вебсайти Мінекономіки (<http://www.me.gov.ua/>) та Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/uk>).

- Наявність матеріалів заявки у електронній формі

Усі матеріали заявок (як первинні, так і вторинні) на винаходи і корисні моделі, незалежно від способу їх надходження до Укрпатенту (в електронному вигляді через систему електронного подання заявок, на паперових носіях, електронною поштою, факсом або іншими телекомунікаційними мережами), автоматично, а також після сканування паперових носіїв, вносяться та зберігаються у електронному архіві документів. Для використання матеріалів заявок у процесі ведення діловодства за ними здійснена інтеграція технологічних автоматизованих систем з електронним архівом документів.

- Діяльність з класифікування, попереднього класифікування (якщо застосовується) та рекласифікування; використовувані системи класифікування (наприклад, Міжнародна патентна класифікація (МПК)), питання щодо індексування патентної інформації

Для класифікування патентних документів України у 2019 році використовувалася МПК-2019.01 у перекладі українською мовою, введена в дію відповідним наказом Мінекономрозвитку.

У складі АС "Винаходи" функціонує програмна система, за допомогою якої здійснюється перевірка класифікаційних індексів. Ця система включає довідники з системами класифікації та спеціальне програмне забезпечення для здійснення функцій перевірки класифікаційних індексів та проведення рекласифікування.

У 2019 році весь ретроспективний масив національних патентних документів рекласифікований за МПК-2019.01.

Забезпечене формування версії Довідника МПК 2019 року українською мовою, який розміщений у ІДС для МПК-2019.01.

Протягом II півріччя 2019 року виконано комплекс необхідних робіт, які забезпечують запровадження в державній системі правової охорони інтелектуальної власності з 1 січня 2020 року МПК-2020.01 у перекладі українською мовою, зокрема, створена відповідна ІДС.

- Реферування, рецензування, переклад інформації, що міститься у патентних документах

У поточному режимі формувалися реферати та бібліографічні дані українською мовою для публікації в електронному виданні – національному CD-ROM "Винаходи в Україні" та в мережі Інтернет у спеціалізованій БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні".

- Інша діяльність

3. Джерела патентної інформації, які забезпечує Відомство

- Основні види публікацій Відомства (патентні заявки, повні тексти, титульні сторінки, реферати, бібліографічні дані, видані патенти тощо), носії (на папері, на компакт-дисках, он-лайн – URLs)

Інформація Відомства про винаходи (корисні моделі) надається шляхом публікації даних у друкованих виданнях сфери правової охорони інтелектуальної власності, патентно-інформаційних продуктах на оптичних носіях, безоплатних інформаційно-пошукових Інтернет-ресурсах Укрпатенту – електронних базах даних (БД), інформаційно-довідкових системах (ІДС) та Спеціальній інформаційній системі Укрпатенту (СІС):

- бюлетень "Промислова власність" – друковане періодичне видання;
- **електронне видання бюлетеня "Промислова власність"** – аналог друкованого видання бюлетеня;
- електронне видання бюлетеня "Промислова власність" (на CD-ROM з інтегрованою пошуковою системою) – аналог друкованого видання бюлетеня;
- національний CD-ROM "Винаходи в Україні" – електронне видання описів до патентів України на винаходи (корисні моделі);
- **БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність"** (<http://base.uipv.org/searchBul/>);
- **Спеціалізована БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні"**;
- **БД колективного користування "Відомості про заявки на винаходи, які прийняті до розгляду"**;
- **ІДС "Стан діловодства за заявками на винаходи і корисні моделі"**;
- **ІДС "Відомості про патенти України на винаходи (корисні моделі), які визнані недійсними, та патенти, які втратили чинність"**;
- **ІДС "Міжнародна патентна класифікація"** – за цим посиланням доступні поточна та усі попередні версії МПК у перекладі українською мовою, які втратили

чинність та доступні для інформаційних цілей: українські версії від 2006.01 до 2016.01 та повний текст МПК у перекладі українською мовою починаючи з 2016.01.

- "**Спеціальна інформаційна система Укрпатенту**" (СІС)
(<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>).

Відомості стосовно винаходів і корисних моделей публікуються в Книзі 1 бюлетеня "Промислова власність" у таких розділах: "Відомості про заявки на винаходи", "Відомості про видачу патентів України на винаходи", "Відомості про видачу патентів України на корисні моделі", у покажчиках до кожного з цих розділів та в розділі "Сповіднення".

Публікації у бюлетені "Промислова власність" включають:

- для розділу "Відомості про заявки на винаходи" – бібліографічні дані;
- для розділів "Відомості про видачу патентів України на винаходи", "Відомості про видачу патентів України на корисні моделі" – бібліографічні дані та формули.

Бюлетень "Промислова власність" видавався двічі на місяць – протягом 2019 року видано 24 номери бюлетеня. Також видано Річний покажчик до офіційного бюлетеня за попередній, 2018, рік.

З тією ж періодичністю видавалися описи до патентів України на винаходи (корисні моделі) на електронному носіїві – національний CD-ROM "Винаходи в Україні".

Публікації у електронних інформаційних ресурсах:

- електронне видання бюлетеня "Промислова власність";
- БД «Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність"» – відомості стосовно винаходів і корисних моделей публікуються у такому ж обсязі, як і у друкованому виданні. Крім того, у розділах "Відомості про видачу патентів України на винаходи", "Відомості про видачу патентів України на корисні моделі" (як додаткова оперативна складова) надається інформація про правовий статус патентів;

- Спеціалізована БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні" вміщує такі відомості стосовно кожного патенту – бібліографічні дані, формула, реферат, опис до патенту та інформація про правовий статус.

- **Офіційні бюлетені: основні види сповіщень, періодичність випуску, носії (на папері, на компакт-дисках, он-лайн – URLs)**

У розділі "Сповіднення" бюлетеня "Промислова власність" (друковане та електронне видання) з періодичністю його виходу публікуються сповіщення стосовно зареєстрованих патентів на винаходи та корисні моделі (в обсязі, передбаченому відповідним Законом України), що включають відомості:

- про продовження строку дії патенту України на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин, використання якого потребує дозволу компетентного органу; зміни до відомостей, що занесені до Державного реєстру патентів України на **винаходи**, відомості про видачу дублікатів патентів, відомості про виправлення очевидних помилок в описах до патентів України на винаходи, зміни внаслідок виправлення помилок та інші відомості, що стосуються реєстрації патентів України на винаходи;

- зміни до відомостей, що занесені до Державного реєстру патентів України на **корисні моделі**, відомості про видачу дублікатів патентів України, відомості про виправлення очевидних помилок в описах до патентів України на корисні моделі, зміни внаслідок виправлення помилок та інші відомості, що стосуються реєстрації патентів України на корисні моделі.

Зазначені відомості доступні на <http://www.me.gov.ua/> та <https://ukrpatent.org/uk/>.

- Інформаційні продукти та колекції патентних документів (охоплення, носії тощо), що доступні експертам, у т.ч. зовнішні колекції та бази даних

Пошуковий фонд Укрпатенту (патентно-інформаційна база експертизи – ПІБ) – це електронний інформаційний ресурс, який формується згідно із затвердженим складом ПІБ і призначений для проведення патентно-інформаційних пошуків для визначення рівня техніки під час проведення кваліфікаційної експертизи заявок на винаходи, функціонує з 1 липня 1997 року.

Пошуковий фонд включає національну та зарубіжну патентну документацію, насамперед міжнародних та регіональних організацій інтелектуальної власності (ВОІВ, ЄПВ, ЄАПВ), провідних країн світу, патентна документація яких входить до мінімуму документації РСТ. Наявна в електронному пошуковому фонді документація має достатньо глибоку ретроспективу і постійно поповнюється поточними надходженнями зарубіжної патентної документації.

До пошукового фонду національної патентної документації, який використовується у локальному режимі, входить база даних АС "Винаходи" (бібліографічні дані) та Центральний електронний архів документів (далі – ЦЕАД).

Актуалізація пошукового фонду здійснювалась шляхом його поточного поповнення, зокрема:

- актуалізація бази даних АС "Винаходи" та ЦЕАД здійснювалась у поточному режимі шляхом сканування вхідних документів, перетворення їх у електронний формат та завантаження до відповідних баз даних, розміщених на вебсайті Укрпатенту;
- електронні документи, що подавались через систему електронного подання заявок, завантажувались до баз даних в автоматичному режимі;
- зарубіжні патентні документи, які Укрпатент отримував у рамках міжнародного обміну (на оптичних носіях або через відповідні FTP-сервери), завантажувались в електронну базу даних Пошукового порталу.

Протягом 2019 року продовжувалося комплектування довідково-інформаційного фонду експертизи енциклопедіями, словниками, довідниками (у тому числі – на електронних носіях), нормативно-правовою та інструктивно-методичною літературою, періодичними виданнями, а також національною патентною документацією – поточними публікаціями бюлетеня "Промислова власність" на CD-ROM та національного CD-ROM "Винаходи в Україні". Забезпечувалося формування електронного довідково-пошукового апарату та регулярне поповнення повнотекстової БД непатентної літератури Пошукового порталу.

Як пошуковий фонд непатентної літератури додатково до визначених зарубіжних комерційних Інтернет-ресурсів (перелік наданий нижче) протягом 2019 року також використовувалися:

- фонди (у т.ч. електронні) 96 найкрупніших національних та спеціалізованих бібліотек України;
- фонди бібліотек зарубіжних країн (в режимі електронної доставки документів);
- безоплатні зарубіжні та національні Інтернет-ресурси, зокрема, електронно-цифрові бібліотеки.

У 2019 році, як і у попередні роки, значна увага приділялася комплексу робіт із забезпечення гарантованого доступу фахівців Укрпатенту до визначених зарубіжних комерційних інформаційних ресурсів, які містять мінімум документації РСТ і використання яких є обов'язковим для якісного патентного пошуку, передусім в контексті виконання Укрпатентом функцій МПО та ОМПЕ. Пріоритетність та важливість цього завдання зберігатиметься і надалі, оскільки у жовтні 2017 року була підписана Угода між Мінекономрозвитку та Міжнародним бюро ВОІВ про виконання Укрпатентом функцій Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи відповідно до Договору про патентну кооперацію, яка набрала чинності 1 січня 2018 року і діє до 31 грудня 2027 року.

З метою забезпечення ефективного та якісного пошуку при проведенні експертизи заявок на винаходи і корисні моделі, як пошуковий фонд в Укрпатенті протягом 2019 року використовувалися 11 зарубіжних комерційних інформаційних Інтернет-ресурсів, які у рамках укладених угод забезпечували доступ до мінімуму документації РСТ (патентної документації та непатентної літератури): система ЄПВ EPOQUE Net, файли, елементи та послуги STN, база даних REAXYS, база даних Derwent World Patent Index, послуга "ScienceDirect Article Choice", програма ВОІВ "Доступ до досліджень про розробки та інновації" (ARDI), продукти ACS, контент цифрової бібліотеки IEEE Xplore, електронні продукти он-лайн-бібліотеки Wiley, база даних Reaxys Medicinal Chemistry, база даних Embase.

Основним пошуковим засобом серед зарубіжних комерційних Інтернет-ресурсів залишалась система ЄПВ EPOQUE Net, оскільки вона забезпечувала доступ експертів до патентної документації мінімуму документації РСТ у повному обсязі.

Угода на доступ експертів Укрпатенту до EPOQUE Net, укладена з ЄПВ у 2017 році, діє до 31 грудня 2020 року.

- Інформаційні продукти та колекції патентних документів (охоплення, носії тощо), що доступні зовнішнім користувачам, умови доступу (наприклад, безкоштовно, на умовах передплати тощо)

Для інформаційного забезпечення широкого кола користувачів надається вільний доступ до відомостей щодо патентів через вебсайти Мінекономіки та Укрпатенту – див. перелік публікацій у електронних ресурсах вище.

Інформація про зареєстровані патенти на винаходи та корисні моделі доступна у формі відкритих даних на єдиному державному вебпорталі відкритих даних <https://data.gov.ua>.

У вільному доступі на вебсайті Укрпатенту також наявні: **Річні звіти Відомства, Річні технічні звіти Відомства з патентно-інформаційної діяльності**, які Укрпатент готує для ВОІВ, щоквартальний статистичний збірник «Промислова власність у цифрах. Показники діяльності у сфері промислової власності» (далі – **Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах"**).

Зовнішні користувачі також мали можливість придбати бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM з пошуковою системою та національний CD-ROM "Винаходи в Україні".

Бюлетень "Промислова Власність" на CD-ROM та національний CD-ROM "Винаходи в Україні" розсилались у рамках безоплатного комплектування патентних фондів визначених організацій України національною патентною документацією відповідно до реєстрів безоплатної розсилки, затверджених у встановленому порядку.

Також див. частину першу розділу 5 стосовно ФГК.

На вебсайті Укрпатенту також розміщені та щоквартально оновлювалися **"Перелік адрес зарубіжних баз даних об'єктів промислової власності, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті"** та **"Перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті"**.

- Інформація про правовий статус (вид інформації, охоплення, носії тощо)

Відомості, що стосуються правового статусу зареєстрованих патентів України на винаходи (корисні моделі) в обсязі, передбаченому відповідним Законом України, публікуються у розділі "Сповідання" бюлетеня "Промислова власність" як у його друкованому виданні, так і в електронному вигляді (CD-ROM "Бюлетень "Промислова власність" та БД «Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність"»).

Крім того, така інформація надається в ІДС "Відомості про патенти України на винаходи (корисні моделі), які визнані недійсними, та патенти, які втратили чинність", а

також (як додаткова оперативна складова) у відповідних розділах БД "Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність" та у спеціалізованій БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні".

- Інші ресурси

4. ІКТ-підтримка послуг та діяльності Відомства, пов'язаних з патентною інформацією

- Спеціальні програмні засоби/інструменти, що спрямовані на підтримку основних видів діяльності в рамках Відомства: загальний опис, характеристики, переваги, можливі вдосконалення

Спеціальним програмним засобом, що забезпечує основний вид діяльності, пов'язаним з патентною інформацією, є АС "Винаходи".

АС "Винаходи" забезпечує автоматизацію процесів діловодства за заявками на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем, а також процесів реєстрації та підтримання чинності охоронних документів за цими об'єктами.

АС "Винаходи" складається із спеціалізованого програмного забезпечення та баз даних.

Функціональність АС "Винаходи" охоплює усі стадії життєвого циклу заявок на винаходи, корисні моделі:

- подання заявки;
- реєстрація заявки;
- формальна та кваліфікаційна експертиза заявки;
- реєстрація охоронних документів;
- публікація в бюлетені "Промислова власність";
- підтримка чинності охоронних документів;
- ведення державних реєстрів щодо прав на винаходи, корисні моделі;
- ведення реєстру ліцензійних договорів та договорів передачі прав;
- надання довідок, статистичної інформації тощо.

АС "Винаходи" має розподілену структуру з автоматизованими робочими місцями з єдиним інтерфейсом доступу до всіх функцій, забезпечує повний електронний документообіг вхідних, вихідних та внутрішніх документів з використанням технології штрих-кодування.

АС "Винаходи" інтегрована з технологічними автоматизованими системами Укрпатенту, а саме:

- оперативне сховище документів (центральний електронний архів документів);
- АС "Бухгалтерський облік платежів";
- пошуковий портал;
- АС "Управління національною версією МПК";
- АС "Вихідні документи";
- АС "Загальне діловодство";
- Система електронного подання заявок;
- Інтернет-бази даних та інформаційно-довідкові системи.

Комп'ютерна техніка, що використовується для забезпечення діяльності Відомства

Серверна частина побудована на серверах платформи x86 виробництва Hewlett-Packard (HP) (DL380Gen10, DL380Gen8, DL380G7, DL380G5, DL360 Gen8).

Моделі сховищ інформації:

- HP (3Par StoreServ 7200, MSA2050, MSA2040, P2000, MSA2324fc).

Мережа сховищ інформації Storage Area Network (SAN) побудована на комутаторах HP SN3000B, HP SAN Switch 8/24.

Загальна мережева інфраструктура базується на:

- кластері з двох пристроїв Checkpoint NGTP 5600, який містить VPN та Firewall модулі для зв'язку з Інтернет та забезпечує контроль доступу до сайтів мережі Інтернет і захист IT-інфраструктури Укрпатенту від складних загроз і шкідливих атак (ботнетів, цільових атак, АРТ-атак і атак нульового дня);

- окремому пристрої Checkpoint SandBlast Appliance TE100X. Threat Emulation, що додатково запобігає зараженню мереж від невідомих джерел, захищає від загрози нульового дня та таргетованих атак;

- пристрої Barracuda Spam & Virus FireWall для захисту поштових серверів;

- внутрішньому маршрутизаторі (побудованому на сервері Unix) для підтримки локальної комп'ютерної мережі Укрпатенту.

Локальна комп'ютерна мережа включає в себе набір комутаторів HP Aruba 8320, HP Aruba 2930M, HP Procurve 2910al-24G, HP 2530-48, HP 2510-48 та розділена на п'ятдесят віртуальних мереж (Vlan).

Серверна інфраструктура повністю віртуалізована. На фізичних серверах застосовується операційна система Microsoft Hyper-V Server 2016 та VMware ESXi, що дозволяє створювати та експлуатувати продуктивні віртуальні сервери. Сервери віртуалізації об'єднанні в кластери Hyper-V, які дозволяють організувати високу доступність продуктивних серверів з операційними системами Microsoft Windows Server 2019, Microsoft Windows Server 2016, Microsoft Windows Server 2012R2, Microsoft Windows Server 2012, Microsoft Windows Server 2008R2 та CentOS 7.

В якості систем керування базами даних використовується MS SQL Server 2017, MS SQL Server 2016, MS SQL Server 2014, MS SQL 2008R2, MS SQL 2005, PostgreSQL, MySQL.

Функціонує доменна структура Активного каталогу (AD), яка дозволяє централізовано керувати всіма інформаційними ресурсами, включаючи користувачів, комп'ютери, файли, периферійні пристрої, доступ до служб, мережевих ресурсів, веб-вузлів, баз даних тощо.

Для організації відмовостійкості доменної структури використовується декілька контролерів домену.

Сервер WSUS забезпечує оновлення операційних систем серверів та клієнтських комп'ютерів.

Антивірусний сервер ESET забезпечує централізоване керування всіма антивірусами на комп'ютерах користувачів, оновлення антивірусних баз, генерацію звіту про оновлення баз та існуючі загрози.

Для резервного копіювання даних використовуються програмний продукт компанії Veeam - Veeam Backup & Replication, що забезпечує безперервний захист даних для надійного відновлення роботи серверів Windows. Існує план відновлення усіх серверів та сервісів після аварії.

Використовується також і інші продукти сімейства Microsoft System Center 2019, а саме: Virtual Machine Manager (SCVMM) для керування віртуалізацією, System Center Configuration Manager (SCCM) для інсталяції операційних систем та налаштування програм.

Заходи з розвитку IT-інфраструктури, які проводились за поточний період, були направлені на побудову відмовостійкого ядра комп'ютерної мережі, підвищення її пропускної здатності, рівня безпеки та керованості, заміну застарілих компонентів апаратної частини інфраструктури, консолідацію та віртуалізацію серверів. Сервери віртуалізації об'єднані в кластери, що забезпечує високу готовність усіх систем.

Загалом корпоративна мережа складається з 650 персональних комп'ютерів, 24 фізичних та 76 віртуальних серверів, 10 сховищ інформації та різноманітного комутаційного обладнання.

Для користувачів інформаційних систем реалізоване підключення до Інтернет для пошуку та перегляду інформації.

- Внутрішні бази даних: охоплення, оновлення, взаємозв'язок з зовнішніми джерелами

Для забезпечення бізнес-процесів в Укрпатенті використовуються наступні бази даних:

- база даних центрального електронного архіву документів, яка забезпечує зберігання документів та їх атрибутів у електронній формі;

- технологічна база даних АС "Винаходи", яка забезпечує виконання процедур діловодства з експертизи та ведення державних реєстрів патентів України на винаходи та корисні моделі. В базі даних вміщуються всі відомості про заявки і патенти на винаходи (корисні моделі) з моменту створення Патентного відомства України (1993 рік). Оновлення даних здійснюється в поточному режимі по мірі надходження нових заявок, ведення діловодства за процедурами розгляду заявок та підтримки чинності патентів;

- спеціальна база даних для забезпечення функцій електронного подання заявок на винаходи та корисні моделі;

- база даних Пошукового порталу, яка забезпечує можливість здійснення експертами пошукових робіт за багатьма колекціями патентної документації та непатентної літератури.

Деякі з цих баз даних мають зовнішні зв'язки з віддаленими джерелами інформації. Так, технологічна база даних має опосередкований зв'язок з Міжнародним бюро ВОІВ через систему РСТ-EDI.

- Ведення та підтримка електронного пошукового фонду: структура фонду, оновлення, зберігання, документи з інших Відомств, що входять до пошукового фонду

Електронний пошуковий фонд зосереджений у внутрішньому інформаційному ресурсі, що має назву Пошуковий портал. Цей ресурс створений для доступу й пошуку в джерелах патентної документації та непатентної літератури у процесі здійснення експертизи заявок на винаходи. Актуалізація даних Пошукового порталу здійснюється регулярно по мірі надходження від зарубіжних патентних відомств поточної патентної документації на оптичних носіях або вивантаженої з відповідних ftp-серверів.

У рамках міжнародного обміну патентною документацією у 2019 році від патентних відомств зарубіжних країн до Укрпатенту продовжували надходити оптичні диски з патентними документами (з 6 країн) та масиви даних через FTP-сервери (з 4 країн). Зокрема, було забезпечено поточне завантаження даних з 218 оптичних носіїв до активного інформаційного сховища та їх доступність для пошуку через Пошуковий портал.

- Електронні системи адміністративного управління (реєстр, правовий статус, статистика та адміністративна підтримка)

Функції адміністративного управління реалізовані в середовищі автоматизованих систем АС "Винаходи" за допомогою окремих програмних підсистем та модулів.

Для ведення реєстрів та правового статусу охоронних документів на усі об'єкти промислової власності в автоматизованих системах реалізовані багатофункціональні підсистеми. Ці підсистеми забезпечують передачу інформації у відповідні бази даних для публікацій та для формування статистичних звітів.

Окрема підсистема статистики "Показники" характеризується можливістю формування багатоваріантних звітів з реалізацією механізму розрахунку показників за об'єктами, що мають множинні реквізити для усіх об'єктів промислової власності.

В підсистемі закладена можливість розширення переліку показників. Реалізована функція проведення автоматизованого аналізу розрахованих даних та прогнозування. Передбачена можливість уведення до бази підсистеми "Показники" даних стосовно основних економічних показників розвитку держави та інших зовнішніх факторів, які безпосередньо впливають на стан винахідницької активності заявників.

- Інше

5. Діяльність, спрямована на сприяння доступу користувачів до патентної інформації та її ефективне використання

- Патентна бібліотека: обладнання, управління фондом, мережа патентних бібліотек у країні, взаємодія з іноземними патентними бібліотеками

З метою задоволення потреб громадськості України у патентній інформації, що необхідна для вивчення та аналізу в процесі створення, правової охорони та використання ОПВ, у структурі відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту функціонує **Фонд патентної документації громадського користування (ФГК)** – найбільша в Україні загальнодоступна патентна бібліотека (бібліотека відомства інтелектуальної власності).

Основним джерелом комплектування ФГК зарубіжною патентною документацією протягом тривалого часу залишається міжнародний обмін патентною документацією з національними зарубіжними відомствами. Завдяки такому міжнародному співробітництву в державній системі правової охорони інтелектуальної власності накопичені значні фонди як поточної, так і ретроспективної зарубіжної патентної документації, зокрема, офіційні бюлетені багатьох країн світу. ФГК також містить методичні, довідково-інформаційні та періодичні видання.

Протягом 2019 року тривало поточне комплектування ФГК національною та зарубіжною патентною документацією на оптичних дисках. За 2019 рік ФГК поповнився понад 340 оптичними дисками з поточною національною та зарубіжною патентною документацією. Загалом станом на 31.12.2019 колекція оптичних дисків становить майже 34 270 тис. одиниць.

Для відвідувачів забезпечено безоплатний доступ до матеріалів ФГК у читальному залі. Робота замовників із зарубіжною патентною документацією на оптичних носіях проводиться разом із консультантами відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту.

У 2019 році ФГК відвідало 82 користувача, з яких 5 % – юридичні особи, 95 % – фізичні особи.

Інформація про склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікувалися в рубриці "Патентно-інформаційні фонди" на вебсайтах Укрпатенту (<https://ukrpatent.org/uk>) та його відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності (<http://iii.ua>).

Протягом 2019 року забезпечувались належні умови зберігання документів у ФГК, що відповідають встановленим вимогам і гарантують їх збереженість.

ФГК розміщений на виробничих площах відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту у 3-х спеціально пристосованих та обладнаних приміщеннях (два сховища загальною площею 81 кв. м. та читальний зал площею 40 кв. м.). Оснащений 10 сучасними комп'ютерами з відповідним ліцензійним програмним забезпеченням, а також сканерами, принтерами та ксерокопіювальними апаратами.

Для надання користувачам можливості здійснювати оперативний доступ до електронних патентно-інформаційних ресурсів, зокрема, Цифрової патентної бібліотеки,

крім традиційного доступу до мережі Інтернет для зручності користувачів підключено мережу Інтернет на основі Wi-Fi технологій.

На безоплатній основі надавались консультації щодо оптимальних шляхів проведення інформаційного пошуку, кваліфікованого складання регламенту пошуку, пошуку на CD-ROM та у безоплатних базах даних патентної документації через мережу Інтернет, а також консультації щодо найбільш поширених питань: стосовно виявлення об'єкта винаходу або корисної моделі в представлених замовником матеріалах, набуття прав на ОПВ, виявлення та припинення неправомірного використання ОПВ.

Загалом надано майже 300 консультацій стосовно перевірки правильності складання матеріалів заявки на ОПВ, у тому числі для отримання патенту на винахід/корисну модель – 60.

Щоденно надавалися консультації щодо найбільш поширених питань:

- питань, пов'язаних з процедурою отримання правової охорони на винахід/корисну модель (щоденно понад 20 таких консультацій);
- стосовно виявлення об'єкта винаходу або корисної моделі в представлених замовником матеріалах (усього за рік – понад 60 консультацій).

У рамках виконання запитів користувачів співробітники відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту надавали відповідні платні послуги, у т.ч. проводили різні види пошуку патентної інформації та документації.

Зокрема, протягом 2019 року були проведені наступні інформаційні пошуки: 7062 іменних (фірмових) пошуків по усім ОПВ на запити арбітражних керуючих та ліквідаторів підприємств-банкрутів, Міністерства юстиції України, у тому числі 154 пошуки на платній основі; 14 іменних (фірмових) пошуків по усім ОПВ, замовлених за договорами; майже 60 інформаційних пошуків стосовно винаходів та майже 600 пошуків стосовно корисних моделей для проведення попередньої оцінки відповідності заявленого об'єкта умовам надання правової охорони; 15 пошуків у спеціалізованій БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні" за розділами А та С; 13 тематичних (інформаційних) пошуків по винаходам (корисним моделям). Крім того, на замовлення користувачів було надано 11 практичних рекомендацій з питань складання заявочних матеріалів на винаходи (корисні моделі).

У квітні 2017 року в Україні було відкрито бібліотеку-депозитарій ВОІВ, яка працює на базі відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту, а доступ до документів надається на безоплатній основі.

- Публікації про різні процедури та джерела патентної інформації для користувачів, наприклад, книги, брошури, Інтернет-видання тощо

На вебсайті Укрпатенту вільно доступні:

- інформація про винаходи (корисні моделі), яка публікується у **Річних звітах, Річних технічних звітах Відомства з патентно-інформаційної діяльності**, які Укрпатент готує для ВОІВ, щоквартальних випусках **Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах"** (статистична інформація);

- "Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на винахід (корисну модель)" (https://ukrpatent.org/i_upload/file/metod-rekom-vynakhid-2017.pdf).

У періодичних виданнях, зокрема, у науково-практичному журналі "Інтелектуальна власність в Україні", друковане та електронне видання якого розповсюджується на всій території України за передплатою, публікуються статті (зокрема, фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності) з різноманітних питань, у т.ч. пов'язаних з правовою охороною винаходів (корисних моделей). Друковане видання журналу вільно доступне у ФГК відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту.

Перелік статей, доповідей, слайд-презентацій, методичних рекомендацій та практичних посібників з актуальних питань інтелектуальної власності, підготовлених фахівцями Укрпатенту за період з 2004 по 2019 рік, розміщений на вебсайті Укрпатенту. Певна частина документів доступна в електронному вигляді.

- Ініціативи Відомства щодо забезпечення наявності іноземної патентної інформації місцевою мовою (мовами) (наприклад, засоби машинного перекладу, переклад рефератів)

З 2017 року в Інтернет-публікації МПК на вебсайті ВОІВ забезпечено перехід через функцію IPC Bridge на текст поточної версії МПК у перекладі українською мовою.

З метою забезпечення інформаційного супроводження розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема, вдосконалення української патентно-термінологічної бази, стандартизації та уніфікації термінології у сфері інтелектуальної власності, Укрпатент здійснює **переклад українською мовою** стандартів ВОІВ, у першу чергу тих, що мають найбільше практичне значення і стосуються різних ОПВ, а також забезпечує їх своєчасну актуалізацію.

Всього Укрпатентом виконано неофіційний переклад 20 стандартів ВОІВ, які розміщені на вебсайті Укрпатенту в **рубриці "Стандарти ВОІВ"**.

- Співробітництво з університетами, дослідницькими центрами, центрами підтримки технологій та інновацій тощо

З метою комплектування патентних фондів визначених організацій України (органів національної системи науково-технічної інформації, зокрема державних та національних бібліотек, а також університетів, на підрозділи яких покладені відповідні патентно-інформаційні функції, у тому числі бізнес-інноваційних центрів університетів) протягом звітнього року бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM та національний CD-ROM "Винаходи в Україні", який містить описи до патентів України на винаходи та корисні моделі, безоплатно надсилалися зазначеним та деяким іншим організаціям України відповідно до реєстрів безоплатної розсилки, затверджених у встановленому порядку.

- Освіта та підвищення кваліфікації: навчальні курси, модулі електронного навчання (URLs), семінари, виставки тощо

Детальна інформація про заходи в державній системі правової охорони інтелектуальної власності у 2019 році публікується на вебсайті Укрпатенту, зокрема, у щоквартальних випусках Інтернет-видання "Промислова власність у цифрах", а також міститься у Річному звіті про діяльність Укрпатенту за 2019 рік.

Інші заходи

У 2019 році відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту для забезпечення висвітлення особливостей використання прав на ОПВ на вебсайті відділення (<http://iii.ua/uk>) створений розділ «Інформаційна підтримка винахідництва», що містить такі рубрики: «Методична підтримка», «Грантові програми» та «Історії успіху». У звітньому році надавалася практична, методологічна допомога заявникам та власникам охоронних документів на ОПВ щодо комерціалізації інтелектуальної власності та стосовно відображення в бухгалтерському обліку використання нематеріальних активів й оподаткування операцій з ними.

У 2019 році відділенням патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Укрпатенту забезпечувалось функціонування Інтернет-біржі промислової власності (<http://exchange.iii.ua/uk>), мета якої – просування вітчизняних винаходів на ринок, сприяння розвитку винахідництва та інноваційної діяльності,

підвищення рівня усвідомлення суспільством значення інтелектуальної власності, інформування широкого кола зацікавленої громадськості.

Послуги, які надавались клієнтам Інтернет-біржі промислової власності у рамках договорів:

- складання, узгодження, переклад, розміщення на сайті та супроводження інформації про ОПВ замовників;

- робота з особами, що виявили зацікавленість до ОПВ, представлених на Біржі (надано понад 370 консультаційних послуг з питань функціональної діяльності Інтернет-біржі промислової власності та відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності);

- розміщено 11 проєктів стосовно винаходів та корисних моделей.

Загалом у звітному році на "Біржі промислової власності" підготовлено, розміщено та актуалізовано 147 проєктів.

Для сприяння розвитку обдарованої і творчої молоді України функціонує корисний ресурс "Фабрика ідей" (<http://fabrikaidei.iii.ua/>), який об'єднує небайдужих до науки молодих людей, що прагнуть розвивати науковий потенціал своєї держави, популяризувати винахідницьку діяльність та втілювати власні ідеї і розробки у життя.

Метою функціонування "Фабрики ідей" є виявлення, підтримка та сприяння розвитку обдарованої учнівської та студентської молоді, молодих науковців, винахідників, дослідників та новаторів.

Свої напрацювання та ідеї користувачі ресурсу на сторінках "Фабрики ідей" розміщують безкоштовно. У 2019 році "Фабрика ідей" налічувала 208 проєктів.

На вебсайті Інтернет-біржі та ресурсі "Фабрика ідей" додатково функціонує розділ "Сприяння інноваціям", де публікується актуальна інформація стосовно існуючих конкурсів, грантів, конференцій для стимулювання зростання винахідницької діяльності та надання більших можливостей перспективним науковцям для одержання фінансування та розвитку бізнес-можливостей.

6. Міжнародне співробітництво у сфері патентної інформації

- Міжнародний обмін та розповсюдження патентної інформації у машинозчитуваній формі, наприклад, пріоритетними документами, бібліографічними даними, рефератами, звітами про пошук, повнотекстовою інформацією

Функції міжнародного обміну патентною документацією здійснює Укрпатент, визнаний у 2003 році на законодавчому рівні Центром міжнародного обміну виданнями відповідно до "Конвенції про міжнародний обмін виданнями", прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією ООН з питань освіти, науки і культури.

У рамках міжнародного обміну Укрпатент у 2019 році отримував поточну зарубіжну патентну документацією на оптичних носіях з національних відомств 6 країн світу. Слід зазначити, що зберігалася тенденція зменшення кількості дисків із зарубіжною патентною документацією, що надходять до Укрпатенту, яка пов'язана із припиненням деякими зарубіжними відомствами традиційних видів публікації патентної документації на матеріальних носіях і переходом на безоплатний міжнародний обмін патентною документацією на нематеріальних носіях, а саме, шляхом надання доступу до неї через Інтернет та поширенням обміну даними, здебільшого, через FTP-сервери відомств.

Так, у 2019 році Укрпатент вивантажував з FTP-серверів в Пошуковий портал патентну документацію 4-х патентних відомств: ЄАПВ, Австрії, Великої Британії, Роспатенту.

Крім того, у рамках міжнародного обміну Укрпатент у 2019 році:

- надсилав бюлетень "Промислова власність" на CD-ROM до 6-ти зарубіжних відомств, національний CD-ROM "Винаходи в Україні" – до 3-х відомств;

- надавав доступ через FTP-сервер до бюлетеня "Промислова власність" – Патентному відомству Австрії, Японії та Роспатенту; до даних національного CD-ROM "Винаходи в Україні" – ЄПВ, Патентному відомству Австрії, Японії, Роспатенту.

Зокрема, у рамках продовження робіт із співробітництва з ЄПВ щодо обміну даними, спрямованих на забезпечення представлення ретроспективної та поточної української патентної документації у Інтернет-ресурсі ЄПВ Espacenet, а також з метою виконання зобов'язань Укрпатенту у рамках відповідної угоди на доступ Укрпатенту до системи ЄПВ EPOQUE Net, у звітному році Укрпатент за визначеною процедурою здійснював завантаження на FTP-сервер ЄПВ масивів національної патентної документації.

- Участь у міжнародних або регіональних заходах та проектах, пов'язаних з патентною інформацією

У 2019 році Мінекономіки та Укрпатент продовжували міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності з ВОІВ, ЄПВ, ЄАПВ, відомствами інтелектуальної власності інших країн.

У 2019 році представники Мінекономіки та Укрпатенту брали участь у заходах ВОІВ, зокрема, у сесіях та засіданнях Комітетів та Робочих груп ВОІВ.

У рамках міжнародного співробітництва фахівці Укрпатенту брали участь (*у режимі онлайн*) у роботі 6 Цільових груп (ЦГ) Комітету зі стандартів ВОІВ (КСВ) з розробки нових стандартів ВОІВ, їх оновлення, а також інших проектів КСВ:

- ЦГ з правового статусу (Legal Status Task Force);
- ЦГ з відомчого дос'є (Authority File Task Force);
- ЦГ з переліків послідовностей (Sequence Listing Task Force – SEQL);
- ЦГ з частини 7 Посібника ВОІВ з інформації та документації у сфері промислової власності (Part 7 Task Force);
- ЦГ щодо публічного доступу до патентної інформації (Public Access to Patent Information Task Force);
- ЦГ з блокчейну (Blockchain Task Force)

Продовжувалося співробітництво Укрпатенту з ЄПВ щодо обміну даними, спрямоване на забезпечення представлення поточної української патентної документації у Інтернет-ресурсі ЄПВ Espacenet.

- Допомога країнам, що розвиваються

- Інші заходи

7. Інша інформація

Однією з пріоритетних цілей закладу експертизи є забезпечення функціонування ефективної системи менеджменту якості (далі – СМЯ), запровадженої в Укрпатенті у 2012 році. Сертифікат № 321012076/2 відповідності СМЯ Укрпатенту вимогам ISO 9001:2015 чинний до 14.09.2021.

У серпні 2019 року в Укрпатенті незалежною сертифікаційною організацією проведена перевірка (наглядний аудит) відповідності СМЯ вимогам стандарту ISO 9001:2015. За результатами перевірки СМЯ відповідає вимогам стандарту ISO 9001:2015.

У 2019 році істотних змін у функціонуванні СМЯ Укрпатенту не відбулося.